

แรงงาน แรงงาน แรงงาน

พัฒนาตนเอง
ให้โดดเด่นอย่างไร
ในโลกที่ผันผวน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กรกฎาคม 2565

สถานการณ์โลก

VUCA World

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

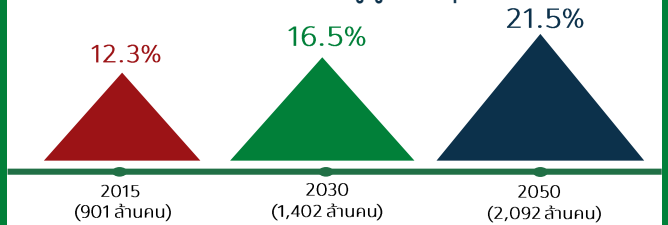
- ❑ ความผันผวน (Volatility)
- ❑ ความไม่แน่นอน (Uncertainty)
- ❑ ความสลับซับซ้อน (Complexity)
- ❑ ความคลุมเครือ (Ambiguity)

สังคมสูงวัย

ประชากรโลกจะกลายเป็นสังคมสูงวัย โดยสมบูรณ์ ในอีก 35 ปี ในขณะที่ประเทศไทย เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปี 2564 ซึ่งสัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.8 ในขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานเริ่มลดลง ในปี 2558

สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุโลก

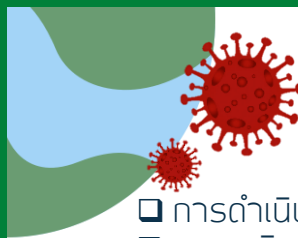
(ที่มา: UNDESA Population Division, World population prospects the 2015 revision, DVD Edition, 2015)

เกิดนวัตกรรมใหม่ที่เปลี่ยนรูปแบบวิธีการ รวมถึงพฤติกรรมของคุณในสังคม ไปอย่างจับพลจับปลานี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทำลายล้างเพื่อสร้างสิ่งใหม่ ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต การทำงาน และการเรียนรู้

เราอยู่ในโลกที่เทคโนโลยี
หมุนเร็วกว่าเมื่อก่อนถึง 20 เท่า
และโลกหลังโควิด-19
จะหมุนเร็วขึ้นกว่านี้
โดยยุคดิจิทัลผ่านไปได้ประมาณ 30 ปี

(ที่มา: ผศ.ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว)

ดิจิทัลดิสรัปชัน

- ❑ การดำเนินชีวิตในรูปแบบวิถีปกติใหม่
- ❑ เศรษฐกิจดุดอ่ย ความไม่เท่าเทียม
- ❑ ความไม่แน่นอนของงาน

- รายงานของ ILO แสดงว่าอัตราการว่างงานทั่วโลกยังสูงกว่าช่วงก่อนการระบาดโควิด-19 อย่างน้อยถึงปี 2023
- รายงานแนวโน้มการจ้างงานทั่วโลกพบว่ามี ความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศมากขึ้น

โควิด-19

“จะเกิดอะไรขึ้น กับแรงงาน เมื่อโลก เปลี่ยนแปลงไป”

กลุ่มที่ถูกละทิ้งจากงาน

- ❑ กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ
มักถูกละทิ้งจากก่อน ทำให้เกิด
การย้ายถิ่นกลับต่างจังหวัด
- ❑ กลุ่มแรงงานที่ถูกละทิ้งจาก
ต้องหางานอื่นทำ “แบบชั่วคราว”
และยังมีความเสี่ยงตกงาน

กลุ่มอยู่ในระบบแรงงาน

- ❑ อำนาจในการต่อรอง
กับนายจ้างลดลง
- ❑ ภาระงานเพิ่มขึ้น
- ❑ การ Upskill และ Reskill
เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องทำ
แต่มีข้อจำกัดของแรงงาน
ในด้านประสบการณ์

ทักษะ

ที่จำเป็นสำหรับ
แรงงานในปัจจุบัน

แรงงานในสถานประกอบการ/องค์กรต่างๆ

1) มีองค์ความรู้พื้นฐาน
ในสายงานของตนเองอย่างลึกซึ้ง

2) มีทักษะหลัก (Core Skills) และ
ทักษะเสริม (Supplementary Skills)

3) รู้จักแก้ปัญหาที่ซับซ้อน
โดยใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ควบคู่กับ
ความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์

4) เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
เพื่อยกระดับความสามารถในการทำงาน

5) เป็นนวัตกรรมในองค์กร
สามารถคิดค้นสิ่งที่จะช่วยยกระดับ
ขีดความสามารถขององค์กร

6) มีทักษะในการสื่อสาร
ด้วยการเรียนและการพูดที่ดีเยี่ยม

7) เรียนรู้ด้วยตนเองรวดเร็ว
สามารถปิดช่องว่างทักษะ (Skills Gap)
ที่เกิดขึ้นในการทำงานได้

แรงงานที่ไม่ได้ทำงาน ในสถานประกอบการ/องค์กรต่างๆ

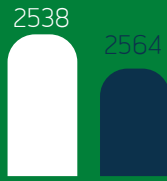
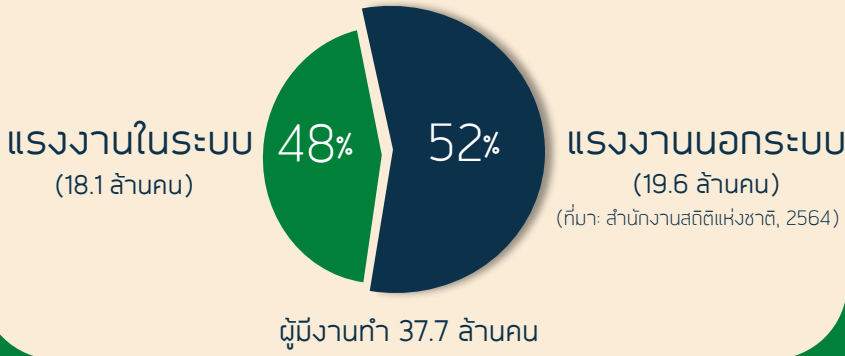
ทักษะการสร้างงาน (Job Creation Skills)

การนำทักษะและองค์ความรู้ที่มี
สร้างอาชีพให้กับตนเองได้
ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
และสังคมที่แตกต่างกัน

ทักษะในการสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างงาน (Job Innovation Skills)

ความสามารถในการยกระดับ
งานที่ทำอยู่ให้มีคุณค่ามากขึ้น

สัดส่วนแรงงาน (ปี 2564)

อัตราการเกิดลดลงต่อเนื่อง

Skills Gap

Skills Mismatch

ช่องว่างของทักษะกำลังคน
ไม่ตรงกับความต้องการ

ในอนาคตผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ต้องมีความสามารถ
เพิ่มขึ้น 2.0-2.2 เท่า

“

หากต้องพัฒนาประเทศให้มีอัตราการเติบโต
มีรายได้ต่อหัวของจังหวัดเพิ่มขึ้น
ประชากรต้องมีความสามารถมากกว่าปัจจุบัน
ไม่น้อยกว่า 2.5 เท่า

”

พัฒนา

กำลังคนสมรรถนะสูง
ควบคู่กับ
การพัฒนาเชิงพื้นที่

ระบบการศึกษา

เร่งปรับเปลี่ยนการผลิต
และพัฒนาคนสมรรถนะสูง
เพื่อยกระดับความสามารถให้สูงขึ้น

การแก้ปัญหา
และ
การพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาเชิงพื้นที่

เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
กระจายความเจริญ และรายได้
พัฒนาตนเองให้ทันการเปลี่ยนแปลง

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเอกสารพื้นที่ชั้นนำการศึกษาตลอดชีวิต (AREA BASED)

“ สกศ. ชี้ทิศ คิดร่วมกัน ก้าวทันโลก ยกระดับเข้มทิศการศึกษาชาติ ”

ที่ปรึกษา

ดร.อรรถพล สังขวาสี
ดร.สวัสดิ์ ฤกษ์ทอง
นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล

เลขาธิการสภาการศึกษา
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

เนื้อหา

ดร.รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ออกแบบกราฟิกส์

นางสาววรรณรัตน์ สันที
นางสาวนันทิกา ดีล้อม

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

จัดทำโดย

ดร.ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย
นางสาวณภัชนันท์ นุชบุษบา
นางสาวศุภมาส วงษ์ศรีสังข์

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาเฉพาะด้าน
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
ผู้ช่วยนักวิชาการ